СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 247. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 20-го грудня 1944. No. 247. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, December 20, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

АМЕРИКА ЗА НАЛАДНАННЯ ҐРАНИЦЬ ПОЛЬЩІ НА ПІДСТАВІ ВЗАЄМНОГО ПОРОЗУМІННЯ

ВАШИНҐТОН. — Секретар стейту Едвард Р. Стетиніюс проголосив становище Злучених Держав у справі Польщі і її границь. Воно опирається на таких засадах:

1. Америка стоїть без застороги за свобідну й незалежну Польщу з правом вирішення внутрішнього ладу самим польським народом; 2. Америка все стояла за те, щоб вирішення границь лишити до закінчення війни. Тому за взаємною згодою Обєднаних Держав справа польських границь може бути щераз перевирішена й Америка не буде тому противитися. Коли Польща згодиться на те, щоб в інтересі її розвитку перенести населення з одного краю до іншого, Америка обіцює Польщі повну поміч в цій справі. Одначе Америка, спираючися на давну традицію, відмовляється давати гарантію на якінебудь державні границі. Зате Злучені Держави працюють над тим, щоб покликати до життя міжнародню організацію для забезпеки; 4. Америка має на меті прийти з допомогою всім визволеним державам, отже й Польщі, в розбудові знищеного краю.

Заява Стетиніюса викликала вдоволяючи коментарі як серед американських так і заграничних кол. Спеціяльну увагу звернули всі на заяву про перекидання населення з одної держави в другу і департамент стейту має готові мапи, які вказують території заселені українським і булоруським народом по обох боках лінії Курзона.

НАЙШЛИ ЯПОНСЬКИ [illegible]ЛЬОН В МОНТАНІ.

ВАШИНҐТОН. — Фе[illegible]Бюро Інвестиґацій виявило, що ще 11. грудня два лісові робітники найшли в лісі коло Калиспелі, в стейті Монтана, японський бальон, наповнений ґазом містоти 18,000 кубічних стіп. Бальон міг примістити двох-трьох пільотів. До бальону є прикріплена електрична злучка, мабуть на те, щоб бальон міг занятися від електрики й згоріти. Написі вказують, що бальон був вироблений 31. жовтня 1944.

ПОБІР РЕКРУТА ПО 80,000 МІСЯЧНО.

ВАШИНҐТОН. — Военний департамент звідомив, що обставини приневолюють покликати по 80,000 нових рекрутів у місяцях січни й лютім. Будучність покаже, чи набір рекрута в такій самій кількости треба буде ще продовжувати і в місяци березни та в інших.

БУДУТЬ РЕЄСТРУВАТИ РОБІТНИКІВ УТІКАЧІВ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорське поборове бюро зажадало від военних підприємців в околиці міста, щоб вони пильно стежили за робітниками, які покидають працю при военних матеріялів і повідомляли про них поборові бюра. Цей розпорядок має на увазі людей до 38 літ. Якщо вони покинуть роботу у военнім промислі, їх негайно переклясифікують в поборовім бюрі. Таке поступовання приспішить побір належного числа рекрутів в місяцях січни й лютім.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗА ПОВОРОТ ЛЬОЯЛЬНИХ ЯПОНЦІВ ДО ЇХ ДОМІВОК.

ВАШИНҐТОН. — Найвищий Суд Злучених Держав видав рішення в справі перенесення японців-американців з їхніх домівок і в справі їх повороту. Є наділі два рішення: Одно потверджує, що уряд Злучених Держав має право на підставі конституції, виселити населення з военної смуги, як це сталося з японцями на Західнім побережжу. У другому рішенню Найвищий Суд каже, що льояльні американці японського роду не можуть бути затримуванні проти волі в різних военних розміщеннях і мають право домагатися повороту до своїх домівок на побережжу Тихого океану.

ЗАСУД НА ВОЯКІВ ЗА ЗАБУРЕННЯ ПРОТИ ІТАЛІЙЦІВ.

СІЄТЛ (Вашинґтон). — Американські вояки ніґерської раси, які брали участь у забуренних проти італійців, що вступили до американської служби, дістали кару вязниці. Усіх покараних є 27. Вони напастували італійців 14. серпня. Одного італійця найшли повішеного. Засуджені дістали від 10 до 25 літ, разом усі мають відбути кару вязниці 200 літ.

ХОЧУТЬ ПРИЗНАННЯ ЗА ПІДТРИМКУ.

НЮ ЙОРК. — Ліберальна партія, яка при останніх виборах придбала для президента Рузвелта 320,000 голосів, звернулася з домаганням до нього, щоб він вицофав імена кандидатів, на становища в департаменті стейту, бо вони не відзеркалюють поглядів населення.

Сенатори домагаються зясування заграничної політики президентом

ВАШИНҐТОН. — З нагоди дальшої дебати над кандидатами на становище помічників у стейтовім департаменті сенатори розвели дискусію над подіями в Італії, Греції і над заявою Стетиніюса в справі Польщі. Дебата мала на цілі довести до вияснення заграничної політики Злучених Держав з огляду на згадані події.

В часі дебати сенатор Артур Г. Вандерберг висловився так: „Надійшов час, коли ми не можемо дальше потурати загальним рішенням заграницею, які йдуть у розріз і стають в суперечности до всіх наших заяв, які ми проголосили у звязку з війною. Настав час, коли становище Америки мусить бути зясоване", продовжав сенатор Вандерберг. „Я вже сказав, попередно, що єдиною особою, який може це ясно поставити, є президент Злучених Держав, якого... премієр Чорчил у своїй недавній промові робить наприклад, відповідальним за події Польщі, який є пляновиний Росією".

Сенатська дебата обертається теж довкруги затвердження кандидатів на високі становища. Якщо цю справу вирішать, то конгрес розійдеться негайно домів на різдвяні вакації.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПАКТ НЕ ПРОТИВИТЬСЯ МІЖНАРОДНІЙ ЗАБЕЗПЕЦІ

ВАШИНҐТОН. — Французько-Совєтський договір взаємної забезпеки проти Німеччини не противиться ідеї міжнародньої мирової ліґи, передбаченої на конференції в Домбартон Овкс. Такий погляд висловив секретар стейту Едвард Р .Стетиніюс на пресовій конференції.

Зате в дипльоматичних французьких колах говорять, що новий договір встряває в кожний міжнародний договір, й тому заторкає теж постанови з Домбартон Овкс.

АМЕРИКАНСЬКІ СУБМАРИНИ ЗАТОПИЛИ 33 КОРАБЛІ

ВАШИНҐТОН. — Департамент военної маринарки оприлюднив факт, що американські підводні лодки в однім нападі знищили 33 японських кораблів, між ними 12 военних кораблів. Разом американські субмарини, які маневрують при берегах Японії, знищили досі 907 ворожих кораблів, між ними 94 военних кораблів. Цей осяг називає департамент маринарки одним з найбільших осягів в історії війни підводними лодками.

Франція хоче, аби Польща стала сателітом Росії

ПАРИЖ. — У звязку з французько-совєтським пактом та парляментарною промовою Чорчила про польську справу говорять тут, що Сталін хотів, аби ґенерал Де Ґол негайно призвав Польщу сателітом Совєтського Союзу, за що Росія признала би Надренщину сателітом Франції. Французи кажуть, що Де Ґол тому спротивився. Одначе французи згідно заявляють, що Польща повинна би приняти таку ролю, якщо французько-російський пакт і британсько-російський мають мати практичне значення.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ ГЕРОЯ З ПЕРШОЇ ВІЙНИ

ПАРИЖ. — Спеціяльний французький трибунал для осуду німецьких кольабораціоністів видав присуд смерти проти Поля Шака, 68-літнього б. капітана французької фльоти, героя з першої світової війни. Йому закидують, що підчас німецької окупації він мав звязки з німцями, за їх намовою зорганізував Комітет для Проти-большевицької Акції та виступав гостро в французьких газетах проти Англії й Америки. На розправі прочитано між іншим його статтю, в котрій він пише про групу Де Ґола як про „жидівсько-масонську плютократію"; пишучи про Рузвелта, Шак писав про „жидівський ґенг, вкритий за Білим Домом". На суді теж репродуковано грамофонові рекорди з його пронімецьких промов. Його адвокати пробували малювати його поведінку як звичайну розумову помилку.

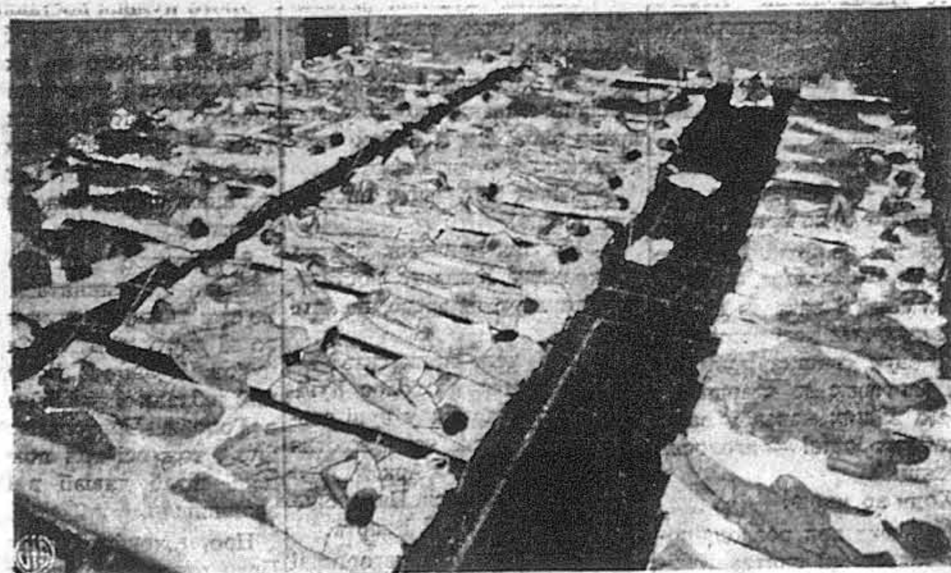
ВАТИКАН ПРОТИ ЧОРЧИЛА В ПОЛЬСЬКІЙ СПРАВІ

РИМ. — „Осерваторе Романо", орган Ватикану, віднісся критично до промови Чорчила про польські справи. Каже, що вирішення польської справи за проектом Чорчила покладоб основи під нову війну.

Ватиканська офіціяльна повинкарська аґенція каже, що це легко собі уявити, як віднісся Ватикан до заяви Чорчила про долю Польщі. Становище Ватикану в цій справі легко собі уявити на основі попередніх заяв папи про Польщу, які все були повні симпатії до Польщі. Аґенція пригадує спеціяльно на промову папи на Різдво 1943. року, коли папа закликав провідників світа не заставляти „ніякого народу, хочби як малого, зрікатися своїх сущних прав і життєвих конечностей, який народ вважав би неможливим до приняття для своїх людей".

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ СОВЄТІВ

МОСКВА. — Заходами американського уряду появився тут місячник „Америка", що має на цілі представити росіянам американську систему й американське военне зусилля. Американський „Офіс Военної Інформації" викрукував 10,000 чисел першого зошита. Британці вже від якогось часу видають подібний журнал, тижневик „Британський Союзник".

ОДИН З МНОГИХ ПРИКЛАДІВ ДОБРОЇ РОБОТИ ЮСО. — Там, де нема відповідних кватир для вояків, що є на відпочинку, ЮСО перебирає на себе обовязок ось такі приміщення знайти. Ось тут маємо перед собою гімнастичну галю, перемінену на спальню для вояків. Кожного місяця ЮСО дає ось таке приміщення яким 700,000 воякам за малесенькою оплатою.

НІМЦІ ВДЕРЛИСЯ 20 МИЛЬ УГЛИБ БЕЛЬҐІЇ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ (Париж). — Американська Девята Повітряна Сила й Британська Друга Тактична Повітряна Сила обєдналися для спільної акції проти німецької офензиви в Західній Европі. Не дивлячися на мраку й сніговицю вони били без упину по німецьких повзах, що йшли перед насуваючихся на захід німецьких ліній і вдираються щораз глибше в Бельґію й Люксембурґ.

Ця офензива ґенерала Руништедта вже триває третій день. Як далеко вона зайшла, аліянтська цензура не дозволяє передати зогляду на мілітарні причини. Тільки з донесень про бої можна доміркуватися, що німці вдерлися вже вглиб Бельґії на полудне від міста Мальмеді. Передні німецькі частини на цьому секторі досягнули вже міста Ставельоту, отже зайшли 20 миль від границі Німеччини.

Аліянтські повітряні рейди потягають для німців великі жертви; за один день розбили німцям принаємні 95 повзів та 365 троків, як також зострілили 46 німецьких літаків. Аліянти втратили 11 літаків.

На північ від аліянтської лінії, атакованої німецькою офензивою, американська Девята Армія посунулася дві милі на північ від Ґайленкірхен. Третя Армія доперла до східних частин міста Ділинґена, де стрінулася зо сильним опором ворога. Сема Армія розбила зростаючий опір ворога та посунулася 4-милевим фронтом на Лінію Зиґфрида.

ВАШИНҐТОН ПРИЙМАЄ СПОКІЙНО ВІСТКУ ПРО НІМЕЦЬКУ ОФЕНЗИВУ.

ВАШИНҐТОН. — Німецьку офензиву розглядають тут передусім як спробу маршала Руништедта перебігти американців у їх офензиві. Спокій на секторі Американської Першої Армії маршал певно пояснив собі як приготування до офензиви, тому він, згідно з німецькою традиційною тактикою, рішив оборонятися атакуючи.

Він міг теж надіятися завдати поважний удар американському крилови. Він певно теж шукає в американськім панцирі „мягкого" місця, через котре можна би завдати нашим військам поважний удар.

Можливо теж, що маршал має надію добитися до моря, хоча це було би дивно, як він міг би мати такі оптимістичні надії. Дехто дивиться на цю офензиву як на посунення розпуки. На всякий випадок одначе офензиву вважають загально доказом, що німецька армія ще не розбита та що вона має в собі ще багато военного духа.

Нема теж сумніву, що довжина війни залежати буде передусім від того, як покінчиться отця німецька офензива. Вона може покінчитися скоро, як Аліянтам удасться знищити ці німецькі війська, що винунулися наперед у цій новій офензиві. Інакше вона може затягнутися на довше, як цього загально сподівалися.

ВЕЛИКІ БОМБОВИКИ РОЗБИВАЮТЬ ШІСТЬ НІМЕЦЬКИХ УЗЛІВ.

ЛОНДОН. — Американські великі бомбовики вдарили по трьох важних німецьких комунікаційних узлах: Кельні, Кобленцу й Майнцу, через котрі йдуть посилення для німецьких армій на західнім фронті. Опісля ніччю британські літаки били по трьох інших подібних комунікаційних узлах, а саме по Мінхені, Дуісбурґу й Ульмі.

Британці били теж по німецьких кораблях і портових приспосібленнях у польськім порті Ґдині, коло Данцигу, де тепер, як кажуть, ховаються останки німецької военної фльоти.

Підчас атаки американських літаків, що мають бази в Італії, на німецьку фабрику синтетичної нафти на Шлеску американці збили німцям 48 літаків.

ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ОФЕНЗИВИ НА ДОЛИНУ РІКИ ПО.

РИМ. — Патрулі Британської Восьмої Армії пробували силу німецьких оборонних ліній за рікою Сеніо, приготовляючи видно відновити офензиву на долину ріки По. Польські війська пробують ворожих сил поза рікою Сінтрією; вони занили село Маманте, як також Лімісано й Касете. Для скріплення своїх ліній німці кинули на фронт кілька італійських фашистівських відділів.

Про розміри запотребовань амуніції аліянтських військ в Европі свідчать обчислення, що за 20 днів аліянтської офензиви в Італії, котра мала проломати для них доступ до долини ріки По, вистрілено на Ґотійську Лінію 2 міліони гарматних куль.

ПОСТУП ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ В СЛОВАЧЧИНІ.

ЛОНДОН. — Наступаючи 20 миль широким фронтом, Червона Армія, вдирається в Словаччину з північно-східної Мадярщини двома виступами. Одна частина військ підійшла на віддаль 20 миль від міста Кошиць.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

БРУТАЛЬНА ВІДКРИТІСТЬ ПРО ПОЛЬЩУ

Промова британійського премієра Чорчила в парляменті про польську справу по самій сутті дає не багато нового поза те, що вже кілька днів тому сказав лондонський часопис „Таймс". Є в ній основна провідна думка „Таймсу" про польський брак реалізму, є там натяк на польські сподівання на розєднання Аліянтів та сумний їх конець, і все проче. Арґументи „Таймсу" доведені в промові Чорчила до таких крайних меж, що багато ґазет називає їх прикметником „блонт", що значить стільки, що сказати брутально в очі терпку правду.

У цій промові Чорчил наговорив полякам справді велику порцію терпких слів. Розклав карти на стіл і виложив полякам цілу їх ситуацію. Їх край у неволі німецькій. Поляки не мають сили добутися з неволі власними силами. Проти німців воюють Аліянти, які не мають сумніву в остаточну перевагу. Польща остаточно буде звільнена. Одначе, одинокою аліянтською силою, що з боку польської території воює проти німців, це Росія. Росіяж не хоче воювати за Польщу, поки Аліянти не признають їй східних територій. Аби дістати поміч Росії для війни проти Німеччини, Анґлія й Америка мусять признати Росії її претенсії. Чим скорше це зроблять, тим краще для Аліянтів, і тим краще для Польщі. Розуміючи в цей спосіб ситуацію, Чорчил радить лондонському урядови приняти домагання Росії. Як він згодиться, Чорчил обіцює помогти їм дістати відплату за страчені краї, гідну відплату в німецьких землях. Як не згодиться, можемо догадатися, Анґлія признасть за тимчасовий польський уряд таких поляків, що на таку угоду з Росією підуть.

Отже слова Чорчила є справді брутальний віз і перевіз для поляків. І польське лихо в тому, що поляки можуть це назвати брутальним торгом між сильними, але властиво на це не мають ні одного засадничого арґументу. Бо коли Чорчил каже, що він самий не добачує неслушности в російських домаганнях, бо мовляв східні землі довоєнної Польщі це українські й білоруські землі, то який арґумент можуть на це підняти лондонські поляки? Якби вони були ці землі за такі признали, якби вони були дістали ці землі на основі якоїсь згоди з населенням, якби вони через двацять літ свого панування над землями трактували їх за засадами справедливости, якби вони мали українців і білорусинів в лондонськім уряді, то звісно вони були би нагромадили такі поважні арґументи в користь свого посідання, що ніхто не міг би цьому й загрожувати. Колиж одначе поляки загарбали ці краї силою, держали їх насильством, то хто може по щирости й зо запалом обороняти їх прав, коли вони підносять крик, що їх хтось грабує, що збирається над населенням робити насильство?

Не маючи власних сил обороняти своїх претенсій до західної України та розчарувавшися в Британії, лондонські поляки покладають тепер усі свої надії на Злучені Держави. Одначе, яку поміч можуть дати ці Злучені Держави? Котрий американець піде добувати Польщі Львів і Борислав?

ДАР „СВОБОДИ", ЩО ОСТАЄ ВІЧНОЮ ПАМЯТКОЮ

Тими днями одержали ми листа з пятьма долярами, в якому було ось таких кілька слів:

„Посилаю пять долярів на Ювилейний Дар „Свободі" як Вінок на могилу мого найдорошого Сина, Івана Ґринтуса, котрий зістав забитий на фронті проти німців дня 16-го листопаду 1944. Зо жалем: Є. М. Ґринтус, з Ірвінґтон, Ню Джерзі".

Признаємось, що як ми прочитали цього листа, то його зміст нас глибоко, дуже глибоко зворушив. Ось і тому хотіли би ми поділитись з ширшим загалом з тими думками, що нам находили по прочитанню ось тих кілька слів, що від них кращих і бути не може, коли іде про відношення між рідною ґазетою і рідними читачами.

Те, що передає день за днем „Свобода", це не тільки думки, мрії чи бажання кількох людей, постійних її співробітників, але дуже багатьох людей з нашого загалу, що відчувають душевну потребу написати до своєї рідної ґазети і ось таким способом обмінятись з ширшим загалом тим, що в них на серці й в думці. Наш часопис це теж не лише ті, що в ньому тепер працюють, чи до нього тепер дописують, чи тепер його читають. Це теж і ті, що були перед нами і в ньому працювали та його читали, як і ті, що по нас прийдуть. Наш часопис це не одна особа, ні навіть не одна інституція. Це — велика українсько-американська сімя. Це — громадянство. Це — наші спільні успіхи і невдачі. Це — наші спільні радости і болі.

Але це теж — і наша спільна амбіція. А в тому і амбіція в першу чергу тих, що найближче нього.

Ось та амбіція, коли іде про найближчих при „Свободі", обвита постійно журбою: А як властиво загал приймає те слово, що виходить з ґазети? Як його відчуває? Як розуміє? Чи вміє добачити, як це важко видавати у теперішніх часах український часопис? Чи вміє перебачити не одні недомагання, що їх годі оминути? Чи відчуває те, що й в найтяжчих хвилинах часопис зумів видержати найгірші напасти і перешкоди, стоячи вірно при своїх засадах? Чи знає, що хоч і той часопис треба адмініструвати по бизнесовому, то проте він таки свідомий того, що не заложено його для бизнесу, а для вищих моральних, освітних та народніх цілей, та що саме тому це таке для нас важне, як громадянство оті цілі розуміє, зглядно, як оцінює працю „Свободи", себто її службу загально - народним ідеалам.

Отже, коли хто хоче зрозуміти, яку вагу має для нас отсей лист, який ми навели на самому початку, хай спершу бере під увагу те все, що ми тут навели. Бо щось з того, як нам здається, мусіло бути в серці й душі тих Родичів, що пошанували память свого Сина, поляглого на війні, тим, що пошанували своєю лептою понад 50 років праці тої рідної ґазети, що оплакувала і оплакує втрати не одного такого рідного сина та потішає наболіле серце не одної такої матери і не одного такого батька тим, щоб Господь допоміг, щоб хоч з тих жертв прийшло краще життя для світа, а зокрема для поневоленого українського народу, що тих жертв дає чи не найбільше з усіх!

Якщо хто хотів би ще знати, звідки береться у нас сила видержувати не одно лихо, так хай знає, що вона береться з того нашого переконання, що ми таки маємо в нашому народі багато з душі й серця відданих „Свободі" людей, подібних до тих, що надіслали нам цього листа, що свідомі того, що „Свобода" веде їх по шляху тих ідей, для яких вартує жити і за які, як треба, вартує і життя віддати.

Микола Чубатий.

Який суспільний лад прийде в Европі по війні

Дві світові війни, що мали свій початок в Европі та огорнули своїм полумям цілий світ стаючи світовими війнами, мали дві причини. Перша це неполаднані справедливо національні відносини поміж народами, з яких кожен дозрів вже до власного державного життя. Друга причина це були економічні відносини в Европі, які з кожним роком погіршуються. Населення Европи зростає постійно, а малий европейський континент вже тільки дуже скупо може виводувати понад пів біліона людей, тимбільше, що Европа це край не найбагатший.

Під хліборобським оглядом це континент вже слабо самовистарчальний. Знов під індустріяльним брак сирівців внеможливляє Европі жити самостійним господарським життям, тимбільше, що й сирівці, що й є в многих обшарах европейського континенту, вже вичерпуються. Візьмім для прикладу галицьку нафту. Ще перед першою світовою війною її продукція була пять разів більша ніж перед теперішньою світовою війною, а зуживання продуктів нафтових, себто ґазоліни, смарів, тощо, збільшилися вдесятеро. Таке саме є з вуглем та з іншими основними сирівцями країн нерідко ославлених як промислові бастіони.

Такі переміни в господарськім укладі Европи спричинили що в Европі вже є нині цілі народи, неспосібні вигодувати себе тими матеріяльними ресурсами, що їх дає їм їхня земля. Еміґрація поза рідну землю стала конечністю.

Одначе з другого боку еміґрація за море до знаних осередків еміґрації, як Злучені Держави, Канада, Австралія, чи навіть Полуднева Америка була або практично замкнена або дуже утруднена. Звідси суспільні відносини в багатьох краях Европи щораз гірші, особливо в тих, що не мали власних заморських кольоній, до яких моглиб спрямувати надвишку своєї людности та спроваджувати звідтам сирівці по таних цінах.

В той спосіб европейські народи вже перед теперішною війною ділилися на багатих та вбогих, на ситих та на голодних. Голодні народи старалися поширювати свою територію, одначе не коштом ситих, бо ці були за сильні, але коштом своїх найближчих сусідів. Це при високо розвинених національних почуваннях поодиноких народів доводило до заогнення відносин в цій мозаїці старих історичних народів, з яких складається Европа.

От для прикладу: Перелюднена Італія перла на всі сторони; на югославянське адрійське побереже, на Альбанію, тиснулася до північної Африки, а вкінці кинулася на безборонну Абисинію.

Німці стали напирати на схід на Польщу, бо туди було лекше ніж на захід, на сильнішу Францію. Вони стали мріяти перескочити ще дальше, на схід, на багату Україну, щоб з неї зробити собі кольонію та простір для німецького народу.

Лихі економічні відносини мусіли доводити до внутрішніх кріз, що не давали змоги народним демократичним урядам довго втримуватися при житті. Безробіття, нужда, а то й голод пхали маси до крайних теорій — до комунізму. Відомо було в Европі, що найкращим ґрунтом під комунізм був голод. Тому безпосередно по війні комунізм став загрожувати поважно Італії та Німеччині, перекинувся на Угорщину. Де нарід не був голодним, де не було безробіття, там і комунізм не мав почви під розвій.

Комунізм як інтернаціональна соціялістична доктрина, що нищила традиції старих історичних народів зударилася з національними почуваннями европейських народів, що не хотіли в пануванню безкритичної та сліпої черні втопити власну батьківщину. Звідси зродилися всякого роду фашизми, націзми, які знов пішли у протилежному напрямові зі своїми доктринами расової вищости німців чи історичного призначення італійців відновити панування Риму над Середземним морем. Націзм та фашизми в Европі як доктрини економічно хорих громадянств стали незносними в першу чергу для національних меншин тих саме країв, а так само загрожених наїздом людей „вищої раси".

І фашизм і комунізм — це продукти нездорових економічних та національних відносин в Европі, які вимагали конечно лікування. Ця проблема і нині, по заломанні фашизмів італійського та німецького, стає не то менше, але ще більше актуальною. Хоробу можна лікувати найкраще, коли усунеться їх причину.

Коли нині сотки проєктів висувають, що має статися з Італією по цій війні, чи що зробити з Німеччиною, то в першу чергу треба подумати, що треба зробити з лихими економічними і національними відносинами в цілій Европі, щоб народи могли жити без журби, що їм погрожувати буде голод, та без журби, що їм сусід стане загрожувати в їх національнім життю, що буде старатися відібрати їм власну душу, щоб опанувати їх землю.

Теперішня світова війна привернула подібні господарські відносини в Европі, по першій світовій війні, тільки ще більше погіршені. Тому вже нині европейські народи пошукують нового ладу, щоб могли виживити краще ніж досі своє численне населення. Природний розвій обставин говорить, що старі довоєнні господарські структури мусять бути радикально змінені, якщо населення Европи має дістати змогу з одного боку по людськи вижити, з другого боку не дати сетбе пхнути на нові розпучливі кроки в постаті комунізму та фашизмів.

Пошукування нових форм суспільного ладу забурене тепер в Европі аґресією комунізму. Переможна Росія старається різними потаємними каналами не для комунізму як такого, але в імя своїх завойовницьких інтересів поширювати комунізм серед народів, що по воєннім винищенні найшлися в безнадійному господарському положенні. Советам дійсно удалося скріпити комуністичні сили в повоєнній Европі, то комуністичні рухи невідклично мусять викликати знов реакцію скрайного націоналізму, як по першій світовій війні.

Одно є певне, що багато соціяльних пережитків зперед теперішної світової війни зникне безповоротно. В ділянці рільництва раз на все зникне вже велика посілість, а її місце заступлять дрібні рільничі господарства, зорганізовані може у громадські кооперативи, а не колективи як твір російського комунізму, що забиває індивідуальність людини та її душу.

В ділянці індустрії мабуть таки перейме держава великі фабрики у власний заряд. Мусять бути поширені ще більше, ніж були досі в Европі суспільні убезпечення. Держава мусить давати даремне виховання всім горожанам в безплатних школах. В Европі стане витворюватися якийсь новий лад, посередний між капіталізмом та комунізмом. Мусить конечно наступити кращий розділ багатств того вбогого континенту, щоб вигодувати своє численне населення.

Признаки таких нових струй в Европі вже нині видні у всіх країнах, звільнених зпід панування націзму. Правда, природний розвій до зорганізованої економічної демократії закаламучує комунізм. Ми свідками авантур комуністичних агенцій по всіх краях Европи. Одначе при сильній інтервенції демократичної Америки і ця суспільна недуга як переходова зникне, а Европа може прийти до рівноваги.

Постійна рівновага суспільного життя в поодиноких державах стане тільки тоді можливою, коли головні причини европейський кріз усунеться. Ними є — справедливе поладнання національних справ в Европі та конечна потреба додати Европі нові джерела сирівців у заморських кольоніях. Без усунення тих двох причин Европа скорим кроком поплине в напрямі третої кризи, третої світової війни.

ВОЄННІ ФАБРИКИ ПОТРЕБУЮТЬ НЕГАЙНО 130,000 РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Голова Воєнної Комісії Людської Сили, Пол. В. МекНат, заявив, що воєнні фабрики негайно потребють більше як 13,000 робітників виробляти гармати, моздіри і лекшу пальну зброю та амуніцію, якої тепер потрібно на воєнних фронтах в Европі і на Тихому океані. Пан МекНат сказав, що приспішений виріб амуніції заставив всі воєнні фабрики приспішити виріб воєнної зброї і тому власне зайшла потреба збільшення робучої сили. Тепер всі воєнні фабрики, почавши від тих, що мають до діла з сирівцями, аж до тих, що випускають готовий продукт, потребують робітників. — ОВІ.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю"

98)

— До мого повернення, ви, підполковнику, командуватимете полком!

— Слухаю, пане полковнику! — по уставному, приложивши руку до дашка відповів Паволоцький. Тим процедура передавання команди закінчилася.

На диво Кулінін взяв полковий штандарт і пустився йти з хати. Звичайно штандарт знаходиться на кватирі команданта частини з скарбовою скринькою разом і охороняється в день і в ночі окремою вартою. На походах возить його постійний штандартовий підстаршина, обовязково Юрівський кавалер. До опечатаної скарбової скриньки допускається тільки помічника команндаnта полку по господарчій частині і скарбника, а до штандарту — полковий адютант і штандартовий підстаршина, кожний раз в приявності начальника варти і за писаним дозволом команданта полку. Чи Кулінін, забираючи штандарт, хотів виявити своє недовіря Паволоцькому, чи забирав його з інших зглядів, — знав тільки він самий. Але мусів він знати також те, що його вчинок суперечить воєнним законам і віковим традиціям. Передавши командування частиною, командант тратив всяке право розпоряджуватися у тій частині, а тим більш торкатися реліквій. Добре знав про те Паволоцький. Нічого дивного, що він заступив Кулініну вихід.

— Ви куди штандарт забираєте, пане полковнику? — питав зчудований.

— Знаєте, — якось замнявся Кулінін, — безпечніше, коли штандарт буде при мені.

— Ні так не буде. Де буде полк, там і штандарт. — Вийшов до сіней і наказав вартовому викликати всю варту. На різкий звук свистка прибігло трьох вартових зо старшин.

— До ваших наказів, ваше високоблагородіє! — зголосив розводящий.

— Ходи зо мною!

В хаті, вже при розводящому, Паволоцький спитав Кулініна, чи він передає йому командування полком. Кулінін потвердив.

— Тимчасово, до повернення начальника дивізії я приймаю в командування гусарську бригаду — пояснив Кулінін. Паволоцький звернувся до розводящого:

— Знаєш службові устави?

— Так точно, ваше високоблагородіє!

— Чи командант полку, передавши команду другому, має право забирати з собою полкову святиню, штандарт?

— Нікак нет, ваше високоблагородіє!

— Ну, так прикажи, братец, полковнику Кулініну поставити штандарт на місце, де стояв.

— Хто мене примусить? — раптом підвищив голос Кунінін, з штандартом у руці стоячи серед хати, наче новітня рудовуса Жанна д'Арк.

— Я, — озвався Паволоцький спокійно. — Я і варта.

— Ваше високоблагородіє! — твердим голосом звернувся до Кулініна розводящий. — Звольте поставити штандарт на місце по доброму.

— А як не поставлю? — не піддавався той.

— Варта буде змушена вжити сили, ваше високоблагородіє.

Люто Кулінін поставив штандарт у кутку над скарбонькою і відїхав нічого не сказавши. Паволоцький викликав завідуючого господарством, адютанта і штандартового. З їх асистою штандарт і скарбову скриньку перенесено на його кватиру.

Начальство відїхало та не сказало де спиниться. Трохи не три тижні не чули про нього ні слуху ні духу. Серебранчуков, Кулінін і Богородицький виїхали в дивізійний штаб в Голоби. Притрапився „конфуз", тож всі три покотилися далі, штаб дивізії в Голобах залишивши.

Про „конфуз" начальства Паволоцький довідався у Ракітинці. Голоби ворог обстрілював гарматним огнем. Дивізійний штаб під проводом виконуючого обовязки начальника штабу, ґенштабу капітана Людцканова-Цанкова відступив не на схід, як можнаб сподіватися, а на захід, — розділити однакову долю зо своїми полками. Людцканов розповів Паволоцькому, що сталося.

— Умора, тай годі! — говорив сміючися. — Начальство обосновувалося на стації, в селянських хатах повно бліх, бачите. Ну, вийшло на перон „променад", чи там „пшехадзку" зробити, як поляки говорять. Непривичне, бачите, довго їхати верхи, ноги позатерпали. Ходять всі три, курять собі, розбалакують. Звідкись взявся літак, покружляв над стацією, пустив пару бомб, — певно доглянув блискучі погони, а може й ранґи розібрав. День соняшний, та й літак, псявіра, трохи не чіпав колесами дахів будівель. Пустив стрічку з кулемета й забрався. Начальство аж загорділо на свою відвагу, хоча поправді, то бомби попадали сяжнів на сотку від стації, у жидівські хліви. А тут як гепне, перед самим пероном! Раз, другий, третій! Таки близенько! Начальство на всіх чотирох порачкувало до саль. Влазять зблідлі, наче папір, а писарі мої носи скоріше затикають. Так, наче́б сконк американський у салю заліз. Скоріше залишили шмаття з „гріхом", на коні і дай Боже ногам міці... Вам тепер, Володимире Миколаєвичу, відай дивізію знов прийдеться на якийсь час приймати...

— Чомуж мені? Може начальство зявиться ще?

— Після такої „несубординації"! Сумніваюся! І для них, і для нас краще. Їм без нас, а нам без них. Мусимо видати наказ про марш через залізницю. Нема що часу тратити.

— Трохи заждемо. Може ситуація вияснится. Тоді знатимемо, що діяти.

(Дальше буде).

о. П. Понятишин.

ЯК Я СТАВ „ДИРЕКТОРОМ ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“?

Спогад. 6)

II.

Відношення У. Н. Союзу до нашої церкви взагалі.

Серед затяжної боротьби, що її підняли угро-руські проводирі проти епископа Ортинського, у галицького священства зродилась була така думка, що воно було би добре, колиб теж наші вірні дали про себе чути; значить, колиб вони також станули в обороні свого владики. Щоправда, таке встрявання мирян у церковні справи звичайно не практикується в католицькій церкві, але тоді були такі обставини, що треба було хапатись усяких можливих засобів, щоб помогти епископові в його надзвичайно скрутнім положенні. Річ самозрозуміла, що колиб кожна наша церковна громада зокрема бралась на свою руку боронити пок. Сотера, то це булоб недоречністю. Виступити в обороні владики могла тільки така українська установа, яка представляла собою збірноту та вважалась наче представником і речником віруючого українського загалу в Америці. Такоюж установою, що більш-менш обєднувала тоді наш загал, був Український Народний Союз.

Та поки я стану говорити про це, в який спосіб наш Батько-Союз старався боронити пок. Сотера, слід мені бодай коротко згадати, яке було в тих часах відношення У. Н. Союзу до нашої церкви взагалі.

Від самого початку свого існування і довгі роки опісля У. Н. Союз і наша церква стояли з собою в дуже тіснім, дружнім звязку. Без перебільшення можна сказати, що Союз і церква становили одну спілку. Церква сприяла і пособляла розвиткові У. Н. Союзу, а цей зо свого боку сприяв і пособляв розвиткові церкви. Ріс Союз, зростала теж наша церква, і навпаки: росла церква, зростав також Союз. Коли в якійсь українській оселі заснувалось було Союзове братство чи відділ, то не треба було довго чекати, щоб там заснувалась також українська католицька церква. Колиж у якійсь українській місцевості зорганізувалась н а с а м перед наша церковна громада, то небаром повставало там також Союзове братство чи відділ. Ті самі люди, що вписувались до У. Н. Союзу, ставали теж членами нашої церкви. А знову наших людей, що належали до українських церков, можна було легко переконати, щоб вони вступали теж до Союзу. Церква та У. Н. Союз йшли рука в руку помагали собі обопільно, бо між ними було щире братання і повна гармонія.

А втім, спільний інтерес нашої церкви та У. Н. Союзу наказував їм рішуче триматися разом. Вони, бачите, мали одного і того самог ворога. Відомаж річ, що ворог мого ворога є моїм приятелем. Таким спільним ворогом у тодішніх часах було російське царське православіє, що виявляло дуже войовничого духа супроти нашої церкви і національности головно завдяки великим грошевим підмогам, які йшли із Святішого Синоду з тогочасного Петербурга. Хто з українців в Америці переходив на російське православіє, той губився для своєї церкви і народности і ставав русским, себто росіянином. Та воно так є й сьогодні.

Це російське православіє намагалось всіми можливими засобами знищити нашу церкву і народність бодай в Америці, бо в Галичині, що була тоді під австрійським правлінням, воно не могло цього зробити. Російські православні батюшки думали зовсім слушно, що коли українці-католики у Злучених Державах перейдуть на православіє, то це матиме великий вплив на підкошення української католицької церкви та нашої національної ідеї також у старім краю. Цього спільного ворога поборювали зединеними силами церква та У. Н. Союз через свій орган, „Свободу“, і годиться з натиском — сказти, що осяг такої спільної оборони був досить значний. Якби У. Н. Союз і церква були ворогували і поборювали себе обопільно, то не може бути ніякого сумніву, що така внутрішня борня в нашім таборі булаб нагнала багато греко-католиків до російської церкви, де вони були би пропали раз на все і для своєї віри і для своєї народности. Та як воно й не булоб, а українська католицька церква в Америці завдячує особливо в перших часах свого існування У .Н. Союзові дуже багато.

(Дальше буде).

ЖАРТИ

Як скоро помагає ґазетний розголос!

Фармер з повіту Кук, у стейті Джорджія, чув, що голошення у газеті багато причиняється до піднесення бизнесу. Він подав отже оголошення до ґазети, що має 50 годованих свинок на продаж. Вислід оголошення був такий, що таки найближчої ночи після появи оголошення хтось викрав усі свині.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1944 РОКУ

ПРИХІД

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	310.76	82.	73.84	164.	292.35	249.	39.30	333.	128.44	396.	100.28
2.	212.78	83.	247.19	165.	99.07	250.	13.49	334.	295.54	397.	59.75
3.	135.81	84.	112.50	166.	48.07	251.	233.38	335.	56.92	400.	123.05
4.	65.24	85.	193.59	167.	97.76	252.	349.80	336.	300.84	401.	46.19
5.	383.39	86.	164.13	168.	214.38	253.	102.87	337.	18.63	402.	56.76
6.	32.44	87.	203.57	169.	44.61	254.	182.59	338.	304.84	403.	258.91
7.	265.09	89.	48.48	170.	306.69	255.	55.28	339.	140.17	404.	63.92
8.	298.87	90.	239.23	171.	79.08	256.	74.07	340.	19.37	405.	98.03
9.	211.43	91.	434.46	172.	51.72	257.	34.37	341.	498.13	406.	247.31
10.	147.85	92.	17.88	173.	125.63	258.	39.48	342.	193.48	407.	59.69
11.	132.23	93.	59.47	174.	31.10	259.	242.20	343.	183.65	408.	25.70
12.	100.08	94.	792.65	175.	254.16	260.	73.52	344.	91.49	409.	61.59
13.	94.94	95.	72.46	176.	339.57	261.	95.15	345.	221.84	410.	16.31
14.	14.70	96.	233.77	177.	150.74	262.	80.08	346.	19.17	411.	40.84
15.	20.73	97.	179.98	178.	191.68	263.	52.97	347.	186.39	413.	105.45
16.	92.72	98.	127.86	179.	246.40	264.	138.64	348.	229.85	414.	128.07
17.	40.80	99.	200.88	180.	129.96	265.	112.78	349.	38.72	415.	50.28
18.	101.14	100.	164.12	181.	156.52	266.	157.01	350.	183.20	416.	16.60
19.	12.05	101.	47.58	182.	207.85	267.	115.60	351.	62.49	418.	12.01
20.	238.70	102.	682.16	183.	50.48	268.	150.18	352.	109.70	419.	15.18
21.	194.26	103.	226.72	184.	20.12	269.	24.70	353.	62.58	421.	67.37
22.	141.41	104.	213.57	185.	66.62	270.	248.57	354.	17.43	422.	51.07
23.	86.00	105.	203.08	186.	56.16	271.	167.65	355.	73.89	425.	22.77
24.	112.30	106.	354.75	187.	43.12	272.	46.61	356.	21.34	426.	42.72
25.	152.24	107.	53.98	188.	57.06	273.	10.31	357.	70.62	429.	31.27
26.	27.11	108.	127.37	190.	41.56	274.	236.04	358.	87.44	430.	13.26
27.	48.11	109.	141.11	191.	158.10	275.	118.83	359.	95.40	432.	709.82
28.	149.18	110.	11.52	192.	324.43	276.	347.47	360.	24.91	433.	50.92
29.	268.58	111.	30.23	193.	82.24	277.	318.71	361.	1,745.78	434.	31.71
30.	79.81	112.	248.55	194.	58.10	278.	30.55	362.	105.85	435.	156.23
31.	137.54	113.	71.04	195.	48.98	279.	20.97	363.	149.66	436.	33.55
32.	32.84	114.	54.34	196.	53.05	280.	201.72	364.	472.99	437.	22.52
33.	131.33	115.	34.32	197.	33.17	281.	178.55	365.	69.00	438.	15.79
34.	46.20	116.	65.19	198.	36.50	282.	23.35	366.	18.88	439.	118.16
35.	45.80	117.	143.84	199.	70.79	283.	169.07	367.	400.03	441.	317.26
36.	181.86	118.	102.04	200.	280.82	284.	101.04	368.	38.39	442.	52.82
37.	110.59	119.	49.89	201.	50.65	285.	18.04	369.	292.42	443.	25.25
38.	243.20	120.	235.21	202.	47.09	286.	75.67	370.	308.32	444.	133.67
39.	443.41	121.	184.36	204.	1,602.43	288.	319.68	371.	323.17	445.	82.57
40.	27.09	122.	54.11	205.	22.94	289.	44.29	372.	101.74	446.	62.87
41.	39.26	123.	183.39	206.	552.47	290.	111.27	373.	24.96	448.	37.51
42.	220.52	124.	115.54	207.	80.47	291.	116.22	374.	58.29	450.	8.26
43.	70.95	125.	249.39	208.	32.24	292.	667.34	375.	108.20	452.	32.22
44.	138.39	126.	105.71	209.	64.37	293.	176.02	376.	29.90	453.	109.13
45.	307.11	127.	387.26	210.	64.72	294.	47.17	377.	18.40	454.	12.33
46.	32.46	128.	36.95	211.	248.19	295.	222.29	378.	42.27	455.	18.83
47.	68.74	129.	31.10	212.	66.27	296.	381.29	379.	171.11	456.	50.23
48.	45.14	130.	534.50	213.	309.35	297.	19.51	380.	105.88	457.	59.75
49.	33.18	131.	10.83	214.	29.48	298.	132.85	381.	25.39	458.	134.77
50.	171.94	132.	164.10	215.	43.09	300.	138.74	382.	55.36	459.	66.57
51.	86.10	133.	193.89	216.	21.51	301.	181.78	383.	272.66	460.	6.36
52.	92.89	134.	101.71	217.	467.98	302.	13.35	384.	49.26	461.	77.43
53.	236.63	135.	64.37	218.	243.20	303.	91.50	385.	312.10	462.	31.62
55.	79.49	136.	221.26	219.	627.17	304.	189.09	386.	74.47	463.	24.87
56.	138.98	137.	188.79	221.	827.54	305.	309.79	387.	198.02	464.	129.24
57.	191.32	138.	80.48	222.	27.75	306.	29.10	388.	157.65	466.	36.68
58.	204.14	139.	61.00	223.	359.40	307.	79.11	389.	25.86	467.	8.38
59.	270.93	140.	92.11	224.	38.18	308.	103.47	390.	139.81	469.	136.76
60.	43.24	141.	36.55	225.	11.75	309.	39.67	391.	35.20	473.	448.43
61.	39.70	142.	185.22	226.	81.28	310.	133.47	392.	19.28	475.	42.11
62.	78.50	144.	64.77	227.	48.03	311.	20.22	393.	38.73	476.	138.91
63.	482.34	145.	74.00	228.	81.72	312.	131.97	394.	14.06	477.	106.13
64.	138.13	146.	272.55	229.	180.17	313.	16.07	395.	34.10		
65.	220.74	147.	514.27	230.	340.00	314.	34.11				
66.	88.54	148.	46.60	231.	25.18	315.	20.61				
67.	202.24	149.	69.18	232.	82.52	316.	421.69				
68.	21.09	150.	204.71	233.	39.46	317.	110.64				
69.	159.96	151.	150.15	234.	205.58	318.	143.58				
70.	270.25	152.	64.04	235.	146.34	319.	117.76				
71.	49.51	153.	9.57	236.	182.96	320.	151.28				
72.	75.44	154.	42.98	237.	247.82	321.	77.47				
73.	87.10	155.	549.52	238.	377.19	322.	70.24				
74.	102.33	156.	137.06	239.	331.13	323.	80.99				
75.	268.35	157.	21.46	240.	73.15	324.	208.56				
76.	307.96	158.	308.05	241.	78.42	325.	439.83				
77.	71.15	159.	79.49	242.	143.51	326.	94.13				
78.	98.11	160.	122.75	243.	63.47	327.	36.80				
79.	20.22	161.	197.33	244.	25.25	328.	24.47				
80.	74.86	162.	96.96	245.	154.04	329.	39.09				
81.	227.29	163.	287.16	246.	83.95	330.	269.22				
				247.	290.32	331.	230.55				
				248.	88.07	332.	91.01				

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 294.87

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $64,613.62

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	70.	3.80
3.	2.42	83.	2.86
19.	1.58	90.	13.73
28.	12.03	101.	2.84
30.	9.53	102.	4.96
33.	6.88	106.	6.93
37.	16.20	108.	3.38
39.	24.13	112.	4.96
65.	14.02	117.	4.46

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
125.	2.66	275.	14.56
127.	3.17	278.	1.15
139.	2.35	284.	3.37
142.	8.40	286.	32.87
147.	20.58	292.	1.83
151.	6.28	298.	3.05
161.	1.92	305.	6.82
170.	4.94	316.	1.41
181.	1.57	321.	3.73
185.	6.68	325.	2.02
206.	3.96	328.	2.01
209.	2.62	334.	2.28
216.	13.18	335.	5.31
217.	2.74	336.	6.35
221.	3.05	342.	14.57
225.	5.71	349.	5.24
230.	3.81	358.	1.62
234.	16.50	361.	2.48
237.	2.68	367.	3.51
243.	13.84	370.	5.01
245.	1.06	371.	1.30
257.	2.84	384.	28.93
262.	1.41	388.	15.42
274.	1.49		

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення $ 444.99

Разом з місячних вкладок від членів	$65,058.61
Відсотки від бондів	3,994.08
Відсотки від морґеджів	1,475.51
Відсотки від членських позичок	1,218.3[illegible]
Чинш від реальностей	9,717.60
Друкарня і книгарня	8,045.51
Заробок на бондах	2,580.8[illegible]
Заробок при виміні канадійської валюти	3.0[illegible]
З переносу резерви за переписаних членів з молодечого департаменту до дорослих членів У.Н.С.	2,119.1[illegible]
Зворот за лікарів	25.00
З продажі книжки Ukrainian Literature	499.56
Продаж членської відзнаки	[illegible]
Сплати морґеджів	2,766.8[illegible]
Сплати бондів	70,795.3[illegible]
Сплати членських позичок	5,953.84
Продаж реальности	4,687.3[illegible]
Продаж книжок	485.1[illegible]

Сирітські части по бл. п.:

в. 217 Коник Петро	1,000.00
в. 225 Пастернак Петро	270.00
в. 281 Харов Федь	200.00
в. 304 Грицковян Марія	200.00

Разом $181,095.91

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 3 Пайкош Григорій	1,000.00
в. 5 Командо Василь	500.00
в. 12 Лучковец Дамян	1,000.00
в. 59 Бих Леонтій	500.00
в. 67 Пиріг Володимир	1,000.00
в. 77 Головід Петро	1,000.00
в. 102 Ґнот Стефан	1,000.00
в. 102 Олексик Іван	1,000.00
в. 108 Потажний Дмитро	1,000.00
в. 112 Стиранка Катерина	1,000.00
в. 117 Дашкевич Фелікс	1,000.00
в. 122 Сусоль Михайло	50.00
в. 126 Бутеков Єфрем	500.00
в. 147 Білан Іван	1,000.00
в. 155 Періг Катерина	1,000.00
в. 168 Сверид Олекса	1,000.00
в. 170 Вальчук Григорій	1,000.00
в. 176 Драбик Юрій	1,000.00
в. 198 Федорко Роман	1,000.00
в. 206 Клячович Йосиф	750.00
в. 206 Кінаш Василь	1,000.00
в. 217 Коник Петро	1,000.00
в. 219 Пороска Марія	500.00
в. 225 Пастернак Петро	1,000.00
в. 228 Полянська Марта	1,000.00
в. 243 Стефанюк Михайло	500.00
в. 251 Гамуляк Розалія	500.00
в. 281 Харов Федь	500.00
в. 299 Смерека Антін	500.00
в. 299 Дульнявка Михайло	1,000.00
в. 304 Грицковян Марія	500.00
в. 320 Тарас Теодор	1,000.00
в. 324 Марцинишин Григорій	500.00
в. 325 Шиманський Станисл.	1,500.00
в. 334 Лупен Данько	1,000.00
в. 336 Сич Володимир	500.00
в. 339 Геник Стефан	500.00
в. 404 Худик Марія	1,000.00
в. 418 Турпак Петро	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	1,154.45
Відсотки на закуплених бондах	85.19
Втрата на бондах	3.69
Податок від канадійських інвестиций	1.90

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 91 Левицький Павло	540.00
в. 91 Дюк, Анастазія	333.34
в. 130 Возняк Дмитро	150.00
в. 444 Турецький Павло	191.52

Запомоги з запомогового фонду:

в. 2 Карляк Ефрозина	25.00
в. 3 Полянський Андрій	40.00
в. 8 Михальчик Олекса	25.00
в. 10 Хоровський Петро	40.00
в. 10 Прашкевич Анна	100.00
в. 10 Журав Григорій	35.00
в. 24 Клодзінський Мих.	35.00
в. 32 Філовяк Антін	35.00
в. 39 Москаль Григорій	35.00
в. 41 Степашк Михайло	35.00
в. 50 Зазуля Ева	25.00
в. 56 Солецький Йосиф	35.00
в. 63 Гоменда Михайло	35.00
в. 67 Владика Стефан	35.00
в. 69 Дяків Йосиф	35.00
в. 69 Малиса Стефан	35.00
в. 94 Курчак Іван	35.00
в. 121 Іванців Олекса	25.00
в. 169 Марак Матвій	35.00
в. 176 Коцоловська Анна	25.00
в. 178 Петричкович Василь	35.00
в. 188 Крохмалюк Филип	35.00
в. 223 Ярош Микола	35.00
в. 223 Маліборська Ева	35.00
в. 236 Шимовят Василь	125.00
в. 245 Кушнір Василь	40.00
в. 262 Падла Василь	40.00
в. 265 Мартинюк Стефан	35.00
в. 288 Данилів Марія	35.00
в. 301 Медзяк Дмитро	50.00
в. 305 Самусь Софія	25.00
в. 316 Кучмій Семен	35.00
в. 324 Гудима Григорій	35.00
в. 331 Худович Юрій	30.00
в. 364 Левицька Анна	25.00
в. 364 Занько Анастазія	25.00
в. 385 Лозовська Анеля	25.00
в. 401 Кикіш Дмитро	35.00
в. 403 Москальчик Іван	25.00
в. 403 Тарбай Василь	25.00
в. 408 Демкович Филип	25.00
в. 411 Чофей Анна	25.00
в. 466 Криштадь Розалія	30.00

Інші виплати запомогового фонду:

Втрата на продажі реальности	7,239.21

Виплати з народного фонду:

Допомога на удержання дому українських жовнірів в Англії	500.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	294.87

Виплати адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	6,010.15
Свобода за орган	3,900.00
Платня головного уряду	900.00
Платня помічних сил	687.71
Чинш за офіси	625.00
Лікарі за нових членів	463.00
Нагороди за нових членів	449.40
Машина до рахунків	386.00
Кошти подорожі організаторів	362.14
Кошти подорожі і репрезентації	350.99
Друк книг для канцелярії У. Н. С.	194.10
Свобода за праці і друки	192.11
Вкладка до централі добродійних організацій	130.00
Видатки на пошту	100.00
Спортова акція	100.00
Телефон	39.86
Направа машин	15.00
Асекураційні журнали	14.11
Вода	10.20
Оправа місячних книг	9.75

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	12,808.56

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	544,636.25
Позички членам	1,617.49
Податок і кошти правні при перебранні морґеджових інвестиций	723.75

Разом $612,574.74

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем жовтня 1944 року осталася	$652,545.83
Прихід за листопад	181,095.91
Разом	$833,641.74
Розхід за листопад	612,574.74
Готівка з кінцем листопаду 1944 року остается	$221,067.00

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 221,067.00
Морґеджі	993,483.74
Бонди	4,878,080.98
Реальности	654,500.00
Позички членам	491,380.17
Друкарня і книгарня	6,905.89
Ноти (векслі)	300.00
Разом	$7,245,717.78

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$6,553,108.63
Посмертний фонд старого роду обезпечення	75,431.66
Адміністраційний фонд	206,252.01
Резервовий фонд	13,636.13
Запомоговий фонд	101,186.43
Народний фонд	15,824.40
Конвенційний фонд	54,641.14
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	116,962.01
Фонд Згоди Братств	19,651.52
Сирітський фонд	89,023.85
Разом	$7,245,717.78

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	7.88	75.	6.10
2.	6.75	76.	9.22
3.	2.50	77.	3.38
4.	1.80	78.	5.00
5.	8.10	79.	1.15
6.	1.58	80.	1.58
7.	16.87	81.	2.25
8.	8.55	82.	2.70
9.	10.35	83.	1.75
10.	90	84.	7.65
11.	8.73	85.	15.75
12.	65	86.	5.85
13.	6.30	87.	6.98
14.	2.70	89.	90
15.	1.36	90.	13.73
16.	3.83	91.	12.85
17.	7.43	92.	2.25
18.	90	93.	5.50
20.	6.30	94.	15.53
21.	5.62	95.	1.80
22.	3.83	96.	12.60
23.	1.58	97.	9.23
24.	3.83	98.	5.20
25.	1.80	99.	3.15
26.	1.80	100.	2.50
27.	23	102.	10.35
28.	9.00	103.	2.41
29.	5.85	104.	90
30.	6.97	105.	14.85
31.	2.70	106.	2.70
33.	11.48	107.	1.58
34.	2.92	108.	68
36.	12.60	109.	7.88
38.	7.45	110.	3.11
39.	21.83	112.	6.30
40.	2.25	113.	3.83
41.	1.58	114.	70
42.	4.73	115.	25
43.	2.25	116.	7.43
44.	4.50	117.	90
45.	11.48	118.	5.65
46.	90	119.	1.80
47.	2.25	120.	4.50
48.	7.20	121.	8.33
50.	7.43	122.	2.70
51.	2.03	123.	2.93
52.	10.15	124.	4.28
53.	2.93	125.	10.58
55.	4.75	126.	5.18
56.	6.10	127.	9.00
57.	12.08	128.	1.13
58.	3.82	130.	23.25
59.	5.70	132.	1.80
60.	1.12	133.	1.58
61.	6.53	135.	2.70
62.	90	136.	10.80
63.	27.23	137.	8.10
64.	7.20	138.	3.60
65.	8.25	139.	1.58
66.	17.55	140.	4.75
67.	4.28	141.	70
69.	1.35	142.	10.80
70.	2.93	144.	5.18
71.	1.58	145.	4.28
72.	1.08	146.	2.48
73.	3.15	147.	24.07
74.	9.70	148.	2.93

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
149.	2.70	305.	5.63
150.	24.55	306.	90
151.	7.43	308.	3.40
154.	70	309.	90
155.	9.25	310.	5.40
156.	9.25	311.	1.15
157.	68	312.	2.50
158.	9.68	313.	1.12
159.	3.60	314.	25
160.	3.60	315.	25
161.	4.05	316.	11.93
162.	1.35	317.	4.95
163.	1.58	318.	3.83
164.	37.35	319.	7.43
165.	7.20	320.	6.75
166.	90	321.	4.90
167.	5.18	323.	5.20
168.	2.05	324.	4.95
169.	25	325.	4.73
170.	10.35	326.	2.70
171.	5.40	327.	1.33
172.	7.20	328.	45
173.	4.08	329.	25
174.	2.48	330.	4.95
175.	7.90	331.	3.60
176.	17.63	332.	3.56
177.	3.15	333.	4.50
178.	4.05	334.	10.13
179.	4.73	335.	3.38
180.	10.80	336.	6.08
181.	1.13	338.	12.83
182.	2.93	339.	3.15
183.	90	341.	24.97
185.	6.53	342.	5.59
186.	7.23	343.	2.25
187.	45	344.	3.38
188.	4.45	345.	15.08
191.	6.75	346.	90
192.	9.23	347.	10.80
193.	2.03	348.	21.60
196.	1.35	349.	3.15
198.	50	350.	4.48
199.	90	351.	2.50
200.	15.75	352.	5.85
201.	2.48	353.	3.15
202.	2.70	355.	1.89
204.	147.60	356.	1.35
205.	2.25	357.	1.12
206.	15.75	358.	3.38
207.	3.15	359.	8.10
208.	45	361.	106.65
209.	25	362.	4.35
210.	90	363.	5.85
211.	6.98	364.	9.45
212.	4.50	365.	3.60
213.	6.98	366.	2.25
214.	45	367.	6.30
215.	50	368.	15
217.	18.67	369.	8.35
218.	2.47	370.	1.80
219.	23.40	371.	20.23
221.	33.75	372.	2.25
222.	3.38	373.	1.13
224.	4.28	374.	68
225.	3.60	375.	6.75
227.	45	376.	90
228.	2.50	377.	22
229.	6.08	378.	2.25
230.	13.27	379.	4.95
231.	68	380.	6.55
232.	3.15	381.	1.35
233.	4.95	383.	13.50
234.	6.75	384.	2.03
235.	8.80	385.	9.25
236.	6.53	386.	1.18
237.	8.78	388.	8.55
238.	45.00	389.	2.48
239.	35.10	390.	14.65
241.	1.15	392.	25
242.	14.85	395.	5.63
243.	3.43	396.	1.13
244.	68	391.	90
245.	2.48	400.	9.00
246.	25	401.	1.35
247.	9.00	402.	1.35
248.	9.23	403.	1.80
250.	1.35	404.	1.80
251.	9.25	405.	68
252.	18.74	406.	24.10
253.	5.20	407.	1.80
254.	7.65	408.	90
255.	4.05	409.	2.70
256.	3.15	410.	75
257.	45	411.	25
258.	2.25	413.	3.15
259.	9.00	414.	9.68
260.	24.55	415.	4.73
261.	7.87	416.	45
262.	6.07	418.	3.38
263.	68	421.	4.05
265.	2.48	422.	10.35
266.	13.73	426.	1.35
267.	1.13	429.	4.30
268.	4.28	430.	2.70
269.	45	432.	62.33
270.	6.75	433.	1.13
271.	4.95	434.	3.38
272.	1.80	436.	1.80
273.	1.35	437.	2.25
274.	12.60	438.	5.00
275.	1.59	439.	23.40
276.	10.80	443.	45
277.	18.90	444.	4.50
278.	1.13	445.	2.00
279.	90	446.	3.60
280.	5.85	448.	1.13
281.	26.55	450.	1.80
282.	2.25	452.	3.38
283.	8.55	453.	68
284.	1.60	454.	90
286.	90	456.	6.00
288.	6.08	457.	2.70
289.	3.60	458.	5.85
290.	50	459.	90
291.	6.30	460.	90
292.	26.78	461.	11.00
293.	5.18	462.	5.97
295.	5.62	463.	1.57
296.	15.75	464.	4.05
297.	43	466.	90
298.	1.13	467.	1.80
300.	2.70	469.	29.25
301.	3.51	473.	14.85
302.	68	475.	1.75
303.	7.20	476.	2.70
304.	9.12	477.	1.13

З місячних вкладок за членів обезпечених в клясах 1, 2 і 3 $2,642.18

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
3.	4.77	72.	1.04
5.	7.09	74.	17.38
7.	23.65	75.	2.18
8.	3.97	76.	1.73
11.	25.70	77.	1.97
14.	1.54	82.	2.90
15.	4.78	83.	36.98
17.	25.67	84.	1.08
19.	4.02	85.	6.83
20.	77	86.	22.58
28.	3.91	89.	93
33.	1.88	91.	2.12
34.	2.39	94.	80.73
37.	3.72	96.	43.14
38.	3.19	97.	1.54
39.	49.55	99.	11.25
42.	11.09	102.	18.06
45.	13.44	103.	2.24
47.	2.69	104.	1.86
48.	5.67	105.	1.54
49.	7.69	106.	20.54
51.	2.84	109.	83
52.	5.86	112.	7.02
55.	4.96	115.	4.10
56.	5.71	118.	1.77
57.	4.70	119.	4.17
58.	20.07	120.	4.33
59.	49.71	121.	11.31
60.	1.54	125.	28.72
63.	41.14	126.	4.20
64.	1.76	127.	3.05
65.	5.58	128.	3.75
66.	2.02	130.	15.94
70.	15.49	132.	2.95
71.	98	134.	2.47

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
137.	3.08	301.	45.96
138.	7.90	305.	3.72
139.	1.67	309.	77
142.	49.72	310.	6.43
144.	5.79	312.	3.82
145.	6.91	313.	4.55
146.	4.52	316.	18.94
147.	1.54	317.	3.10
149.	3.08	318.	88
150.	17.10	319.	1.09
151.	1.54	320.	2.18
153.	82	321.	15.91
156.	7.93	322.	1.54
157.	1.86	324.	7.39
158.	37.58	325.	43.75
159.	22.56	326.	22.09
161.	7.22	329.	2.93
163.	20.49	330.	73.18
164.	9.75	331.	54.29
165.	77	334.	3.06
167.	1.86	336.	30.28
170.	10.58	338.	2.65
171.	10.26	339.	4.26
174.	45.12	341.	24.74
176.	3.82	343.	10.85
177.	22.38	344.	1.54
180.	5.28	345.	107.91
181.	21.05	347.	11.67
182.	4.79	348.	[illegible]
183.	7.93	351.	4.20
186.	1.86	357.	1.83
191.	5.58	361.	191.28
192.	3.83	362.	14.60
194.	2.00	363.	8.69
196.	7.50	364.	2.31
200.	19.07	367.	[illegible]
202.	2.25	368.	4.90
204.	116.71	369.	5.12
206.	23.43	370.	8.80
210.	1.04	371.	31.86
211.	11.50	372.	3.75
213.	2.76	373.	24.01
215.	8.04	374.	3.75
217.	1.88	375.	22.19
218.	15.02	378.	1.93
219.	68.57	379.	40.51
221.	159.74	380.	12.21
226.	3.72	383.	3.88
227.	2.71	385.	11.26
229.	2.49	386.	12.75
230.	25.59	388.	47.97
232.	7.92	390.	[illegible]
233.	2.14	391.	1.01
234.	4.20	393.	[illegible]
235.	98	394.	[illegible]
236.	12.60	395.	11.74
237.	2.31	396.	6.81
238.	99.56	397.	3.78
239.	4.99	400.	5.67
243.	3.29	401.	2.90
244.	1.57	402.	96
245.	5.16	403.	79
247.	15.15	406.	9.22
248.	2.33	408.	1.09
251.	12.83	410.	3.84
252.	7.44	413.	14.15
254.	11.84	414.	76.95
255.	2.10	419.	2.64
256.	5.74	420.	3.19
259.	5.07	421.	17.42
260.	5.24	432.	[illegible]
261.	5.26	433.	[illegible]
264.	59.47	435.	[illegible]
265.	1.87	438.	2.18
266.	46.73	439.	6.78
268.	45.76	441.	46.23
271.	1.86	445.	11.24
270.	1.56	446.	9.43
274.	7.42	452.	4.00
275.	2.10	453.	1.93
276.	2.02	454.	1.07
277.	26.79	456.	[illegible]
281.	22.72	457.	3.51
282.	82	458.	[illegible]
283.	4.85	459.	[illegible]
284.	1.05	461.	[illegible]
288.	1.90	462.	8.93
289.	9.30	464.	46.22
290.	3.08	466.	5.81
292.	25.01	469.	74.31
293.	54.30	473.	47.22
296.	7.91	475.	1.09
298.	1.86	476.	3.95

З місячних вкладок за членів обезпечених в клясах 4 і 5 $3,826.5[illegible]

Разом з місячних вкладок від членів	$ 6,468.74
Відсотки від бондів	805.52
Відсотки від морґеджів	814.09
Чинш від реальности	35.00
Заробок на бондах	36.50
Сплати морґеджів	712.75
Сплати бондів	21,008.50
Разом	$29,881.10

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 142 Пограничний Волод.	$ 367.00

Інші виплати посмертного фонду:

Виплачено повну готівку на вивінувальне обезпечення:

в. 406 Березінський Іван	100.00
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	1,809.18
Грошеві звороти	203.89
Видатки на реальностях, як: податок, вода і ін. виплати	108.58
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	17.82

Виплати адміністраційного фонду:

Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Платня помічних сил	484.41
Відзнаки для членів	391.64
Перенос резерви і ін. фондів за переписаних членів	309.92
Свобода за праці і друки	119.43
Лікарі за нових членів	31.00
Видатки канцеляр. на пошту	25.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	75,075.00
Разом	$79,642.87

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем жовтня 1944 року осталася	$ 86,792.09
Прихід за листопад	29,881.10
Разом	$116,673.19
Розхід за листопад	79,642.87
Готівка з кінцем листопаду 1944 року остается	$ 37,030.32

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 37,030.32
Морґеджі	96,305.53
Бонди	456,743.62
Реальности	4,306.30
Позички членам	175.00
Разом	$594,560.77

Стан довжний:

Посмертний фонд	$527,937.26
Адміністраційний фонд	66,623.51
Разом	$594,560.77

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Як вести працю на місцях? Відповідь на це питання дали:

Шікаго, Ілл.

Підписаний залучує М. О. на десять долярів і упрошує вписати його за спомагаючого члена.

Ізза немочі старечої від 1938 р. не душпастирюю, а вже 89 літ життя, а 61 священства, як служу свому бездержавному, двома катами нищеному українському народови.

Нехай Господь Бог благословить Вашим зусиллям.

Всезичливий архиювилят

о. Николай Сімпнович.

Джерзі Ситі, Н. Дж.

Справа помочі нашому народови, це чергове завдання усіх американців українського роду.

Прошу зарахувати мене у Ваші члени, а після моїх сил буду старатися помогти Вам у Вашій праці.

о. Володимир Лотович.

Йонкерс, Н. Й.

Потреба зорганізування допомогової акції нашому народови, це наказ християнської любови ближнього. Як член Допомогового Комітету доложу усіх зусиль, щоби помогти Вам у виконанню відвічального завдання.

о. Максим Кінаш.

Elmira Heights, N. Y.

Enclosed you will find a check for $5.00 as the annual dues for membership in your organization. May the Lord bless your work and may it be very successful.

Rev. W. B. Dowhovich.

Йонгставн, О.

Замісць подяки листами за щедрі дари й привіти, що надплили 21. жовтня ц. р. на вінчання нашої найстаршої дочки Ірини Мусійчук, піяністки і учительки музики, з українським молодцем Антоном Молодовичем, студентом університету, а тепер саржентом армії, на бажання молодят шлемо $10, для Українського Американського Допомогового Комітету.

о. Степан та Мирослава Мусійчук.

Реймі, Па.

Посилаємо від української католицької парохії в Реймі $32 — а це $10 — як членську вкладку, а $22 — на загальну допомогу. Нехай Бог благословить у праці помочі нещасному українському народови.

о. д-р О. Т. Ковальський, парох; **К. Фенчак,** предс. Коміт.; **С. Вовчан,** касієр.

Бріджпорт, Конн.

Засилаю М. О. на суму $15 на видатки Допомогового Комітету, щоб в той спосіб додати Вам хоч трохи помочі в цій так важній народній праці.

У нас вже так водиться, що коли пічнеться корисна народна праця, то не тільки ставлять працівникам колоди під ноги — але звалюють на них усю працю. Мій покійний муж, радо брався до праці, але дуже часто падав в зневіру від утоми. Не тільки тратив свій час і зносив кпини неробів — але і витрачував власні гроші — бож кожна народна праця — а добродійна зокрема — вимагала великих коштів.

Нам, як недержавному народови, дуже потрібно організації, якою є Український Американський Допомоогвий Комітет.

Анастазія Бих.

Ковтсвил, Па.

Прошу приняти мене в члени У. А. Допомогового Комітету, бо вважаю, що нам конче треба такої організації. З досвіду минулої війни знаю, що поміч нашим людям прийде там, де наш власний представник буде над цим наглядати.

Нехай Бог благословить Ваше діло.

о. І. Врублевський.

Бруклин, Н. Й.

Товариство Союз Українок Америки, відділ 21. рішило одноголосно на своїх зборах дня 12. листопада стати членом У. А. Д. Комітету та ухвалило передати $10, як членську вкладку, а $40 — до фонду.

Бажаємо найкращих успіхів в так дуже важній праці. Нехай Бог благословить Вашу працю. Ми з Вами.

Анна Бодак, голова;
Анастазія Глушко, кас.;
Марія Бінко, секр. рек.

Мекіз Ракс, Па.

Як член 76 відділу Провидіння, засилаю свою членську вкладку — та прирікаю працювати все і всюди для успіху У. А. Допомогового Комітету в його допомоговій акції нашому нещасному народови.

Іван Кіналь.

Хто наступний?

Усі членські зголошення та жертви посилати до:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

Українсько-Американський Допомоговий Комітет.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧОРНИЙ РИНОК — ПРИЧИНОЮ ЗАГЛАДІ ДРІБНИХ БИЗНЕСМЕНІВ.

Наслідки війни всюди повні трагедій. Через війну терпить кожда країна, хочби вже тому, що поносить втрату найкращих молодих людей і має повно воєнних калік. Можна би багато про це писати, та я хочу подати свої завваги про те, що терплять дрібні бизнесмени. І то головно через т. зв. „чорні ринки".

Ось такі „чорні ринки" існували давно та існують і нині в многих країнах. Декотрі держави пробують давати собі раду з ними, застосовуючи супроти винних тяжкі кари або навіть і кару смерти.

„Чорні ринки" приносять краям страшний хаос і деморалізацію. Вони доводять держави до того, що згодом уряд змушений перебирати всякі бизнеси під державну контролю.

Много громадян нашої країни, живучи тисячі миль від воєнного терену, не здає собі справи, що то є ось той „чорний ринок". Правда, що нераз неодному приходить питання, чому то так є, що все „дорожіє". Але маючи готівку, не дуже дбає, скільки платить за даний товар.

Мої завваги щодо „чорного ринку" обіймають спеціяльно споживчі продукти, бо це мій бизнес. Приглянувшись „чорному ринкови" приходжу до таких висновків:

1) В першу чергу виноваті розвиткови „чорного ринку" зарядчики і продавці (сейлзмени) великих компаній, що за хабар дають першенство купна всяким нечесним спекулянтам. Бо таким робом товар мало коли іде просто з компаній до склепарів або дрібних бизнесменів, але переходить через дві, три, а часом і чотири руки заки дістанеться до консумента або склепу дрібної торговлі. А кожний знає, що при кождій „руці" щось лишилось!

2) Вина спадає рівнож на дрібних бизнесменів, що такий товар купують, бо тим самим, беручи з рук спекулянтів, много платять, а потім мусять много рахувати.

3) Вина спадає рівнож на публику, котра не дбає, скільки платить та ще навіть шукає якоїсь протекції у дрібного бизнесмена — цілком без потреби. Тут я не маю на думці українських дрібних бизнесменів, але загально усіх.

Кожна родина може обійтись якийсь час без річей, на котрі ставлять надто вигорувані ціни, а така постановка змусилаб бизнесмена не купувати товару з причини застою в бизнесі, а як так поступилиб міліони наших господинь, то „чорний ринок" зник би дуже скоро.

Дрібні бизнесмени, побоюючись не стратити бизнесу, купують усе на „чорному ринку", а що дорого платять, то й дорого рахують.

Придивімся великим ланцюховим склепам, або навіть склепам індивідуальним, котрі ведуть бизнес якслід.

Входите нераз до великого споживчого склепу та не знаходите у ньому річей, яких бажаєте. Зате навпаки, у різних інших склепах, менших і більших, в рухливій дільниці або в закутині, є всього подостатком. І ви нераз дивуєтесь, чому воно так є.

Відповідь на це я подав вище.

Всякі операції у таких склепах робляться по знакомости. Боязнь втрати бизнесу пхає дрібного бизнесмена ось так до ліквідовання себе самого. Такі бизнеси є хорі, а за всякі помилки треба платити.

На мою думку, дрібні бизнесмени помагають великим склепам дрібного продажу розвитатись, а себе ліквідують впродовж якогось часу.

Не бачу причини, чому дрібні бизнесмени мають боятись втрати свого бизнесу, наколи не бояться того великі бизнеси. Ведучи бизнес звиш 25 літ, я прийшов до переконання, що всякі хвилеві протекції і попирання якогось бизнесу не є нічим певним, а ще до того у воєнному часі. Навпаки, всі ті різні крутійства вбивають дрібного бизнесмена. Правда, що тяжко погодитись дрібному бизнесменови, що метода провадження „чорного ринку" є зла, наколи зарібки досягають високих цифр, про які неодин недавно навіть не мріяв. Але як взяти під увагу справу загально, то признати треба, що те все нещире, погане, хоре, та що за ті всі гріхи треба буде покутувати у мирних часах.

Наш уряд створив у воєнному часі Департамент Контролі Цін, т. зв. О.Р.А. Той департамент зробив чимало помилок, але також признати треба, що О.Р.А. не дістав загального попертя від бизнесменів як рівнож і від публики, консументів.

Закидувати департаментови контролі цін, що все, що робить, є зле, немає найменшої підстави, бо публика до цього часу не кооперувала з його зарядженниямиц. В таких обставинах одиниці є безсильні. Тут треба кооперації загалу. А тому, що покищо її нема, така ситуація може довести до трагічних наслідків менших і більших бизнесменів, а може і загладн.

Щоби запобігти з а г л а д і дрібних бизнесменів краще булоб, на мою думку, кооперувати з публикою та урядом, чим з всякими хабарниками та орієнтуватись так, як це роблять більші бизнеси.

Бизнес не полягає на тім, щоби хвилево заробити або навіть доробитись у такім часі як тепер. Кождий бизнесмен, думаючий про будучність свого бизнесу, повинен триматись якихсь засад, бож треба мати на увазі, що великі бизнеси не тратять голови в хаосі, але вміють то все використати цілком інакше, та ще й за помічцю дрібних бизнесменів, про що ті останні навіть не знають. При цій нагоді хочу навести факт з часів незабутої прогибіції.

Як прогибіція ввійшла в життя в 1919 році, бизнесмени, котрі вели бизнес якслід, поступили після права. Зліквідували бизнес, котрий був заборонений урядом. Але частина людей, котрі були всякими помічниками алькоголічного бизнесу, взяли в свої руки „бутлеґерство". І хвилево стали „панами ситуації". Та каріера бутлеґерів скінчилась трагічно, але їх жалувати не можна було, бо знаємо, що це принесло загально суспільству. Вони були нещастям для всього громадянства! Якась частина людей признає їх за добрих та хитрих бизнесменів, але фактично вони є ворогами суспільства. Та таки, на жаль, не бракує їх між кождою нацією на світі.

На мою думку, маючи такі речі на увазі, найкраще застосовуватись дрібним бизнесменам до ситуації так, щоб кооперувати з урядом і публикою. А це значить покинути всяких лихварів, котрі кооперують спеціяльно з „чорним ринком". Зате краще дрібним бизнесменам кооперувати між собою, до чого найкраще надається організація бизнесменів. А теж кооперувати з публикою. Як цього не буде, то можна передбачити загладу дрібних бизнесменів.

Платон Стасюк,
Ню Йорк, Н. Й.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

—o—

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, дає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що **річні збори** відбудуться в **неділю, 24. грудня, в годині 7. ввечір, в гали церковній.** Кожний член і членкиця мають явитись на збори і вислухати звіту контрольорів і урядників за цілий рік. Маємо також інші важні справи до полагодження. — І. Климишин, предс.; С. Новицький, кас.; М. Куба, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. — **Річні збори** Тов. ім. Т. Шевченка, від. 281, відбудуться в пятницю, 22. грудня, точно в 8. год. ввечір, в У. Н. Домі, 23-35 Вест 19. вул. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ті збори, бо буде звіт контр. комісії і вибір уряду на 1945 рік. — І. Довгань, предс.; С. Кибало, кас.; Л. Бачинський, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — **Річні збори** Тов. Запорозька Січ, від. 388, відбудуться в неділю, 31. грудня, в год. 2. пополудні, в У. Н. Домі, 4-та і Ворд ул. Просимо прийти на збори, бо буде вибір уряду на 1945 рік і багато інших справ до полагодження. — За уряд: С. Коваль, предс.; І. Михальцевич, кас.; І. Совінський, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до загального відома всім своїм членам, що **річні збори** відбудуться в неділю, 24. грудня, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін і Мішіґан Еве. На ці збори обовязково мають явитися всі члени, бо буде звіт уряду за цілий рік, вибір уряду на наступний рік і багато справ до полагодження. Приходіт всі на час, а певно не пожалуєте. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, касієр.

ДУРГАМВІЛ, Н. Й. — Відділ 188 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 24. грудня, в годині 2. пополудні. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо буде вибір уряду на 1945 рік. — За уряд: Й. Сохан, предс.; Т. Харітон, секр.-кас.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 24. грудня, в годині 12. вполудне, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів і членкиць прийти на збори, бо маємо одну дуже важну справу. Всі українці і українки повинні забрати слово в обороні своєї рідні там за океаном. Річні збори не відбудуться в грудні як було дотепер. Вибір і касовий звіт буде разом в січні 1945. Суспендовані члени мають останню нагоду прийти і вирівнати свій довг, то будуть приняті наново в члени. — В. Любас, пр.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Просимо буди терпеливими, коли приходиться довше ждати, заки видрукуємо нам надіслане. Не можемо вже друкувати рівночасно на шістьох сторонах, як це бувало, бо машина вже стара, а воєнні обставини не дають можности змінити. Тому і урядові місячні звіти мусимо друкувати у звичайному числі. А коли мати на увазі оголошення про воєнну позичку, чи ті матеріяли, що їх надсилає Офіс Воєнних Інформацій, то стане зрозумілим, чому не стає місця.

Е. Д., Ґрейт Медовз, Н. Дж. — Буде подане в „Юкрейніен Віклі". В другій справі — не знаємо.

І. П., Дітройт, Міш. — Витинки одержали. Дуже цікава стаття. Дякуємо.

СПРАВЛЕННЯ

В спогаді о. П. Понятишина „Як я став „директором 'Свободи' " має бути в ч. 244 „зажертий вікраїнець", а не „заражений", як було помилково видруковано. В тому числі була четверта частина спогаду, а в наступному пята.

ТАРЗАН, ч. 1093. Стріча зо смертю.

FROM AFAR TARZAN HEARD THE FAMILIAR SOUNDS OF THE DUM DUM. EAGERLY HE RACED TOWARD THEM...

...UNTIL HE CAME TO THE GHOSTLY MANSION WHICH WAS THE RENDEZVOUS OF DEATH.

Горилі танцювали щораз горячіше. Як місяць дійде зеніту, вони повбивають своїх бранок.

Здалека Тарзан чув відомі звуки Дум-Думу й скоренько поспішив у їх напрямі...

...поки не дійшов до темної палати, де смерть ждала дівчат.